

حکومتداری خوب!! - «افسانه سرمگسک»

پنج شش سالی بیش نداشتیم که با جمعی از همسالان یگان شب بعد صرف غذا دور عمه ای بزرگوار که صاحب اولاد نبود و ما را بسیار دوست میداشت، حلقه می زدیم و از او میخواستیم تا برای ما افسانه بگوید. او هم با وجود کهولت، حرف ما را به زمین نمی انداخت و یکی از افسانه هایش را با زبان شریین بیان میکرد. یکی از شب ها که عمه صاحبه کسالت مزاج داشت، ما طبق معمول از او خواستیم تا برای ما افسانه بگوید. او اینبار با افسردگی گفت: «خودم افسانه شده ام، مرا بگذارید!». ما مفهوم سخن او را در آنوقت نمی فهمیدیم و باز هم اصرار میکردیم که برای ما افسانه بگوید. بالاخره مجبور شد و گفت: «خوب! من برایتان افسانه میگویم». همه خوشحال شدیم و سرتا پا گوش. او پرسید: «افسانه سرمگسک را برایتان بگویم؟»، همه با وجد تمام بیک صدا گفتیم: «بلی بلی»؛ گفت: «بلی بلی را یاد ندارم، افسانه سرمگسک را یاد دارم، بگویم؟» با التماس گفتیم: «بلی». باز هم این سؤال و جواب بارها ادامه یافت، تا آنکه حوصله ما سر رفت و یکی از بچه ها با جدیت و عصبیت گفت: «نی نی، نگوئید». عمه صاحبه با خونسردی گفت: «نی نی را یاد ندارم، یک افسانه سرمگسک یاد دارم، بگویم؟» با تکرار این وضع دیگر حوصله برای ما نماند و همه با دلسردی و نارضایتی عمه را ترک گفتیم و هریک دنبال بازی خود رفتیم. مادرم که شاهد این وضع بود و آهسته آهسته به حال سرگیجه شدن ما طفلان می خندید، به عمه ام گفت: «ماشالله! خوب ترتیب خود را از شر بچه ها خلاص کردی که دیگر هیچگاه آنها مزاحمت قصه گفتن را برایت ایجاد نخواهند کرد».

اکنون بر میگردم به افسانه سرمگسک «حکومتداری خوب» که جامعه بین المللی از چند سال بدینسو در هر محفل و هر دیدار از زعمای کشور با اصرار آنرا مطالبه میکند و حکومت افغانستان نیز به آنها وعده میدهد. این درخواست آنقدر تکرار شده که شباهت با تقاضای ما بچه ها و جواب عمه صاحبه ای ما پیدا کرده است، به این شرح که :

به قول منبع خبری «تاند» (۱)، قرار است در ماه جولای امسال یک کنفرانس بین المللی دیگر در توکیو برگزار شود که در آن: «جامعه جهانی برای بخش انکشافی، سرمایه گذاری، زیربناها، انرژی، خدمات و حکومتداری خوب همکاری های خویش را برای افغانستان اعلام خواهد کرد». برای تدارک مقدمات این کنفرانس منبع خبری می افزاید که: «گرددمایی بین الوزارتی در مورد حکومتداری خوب به اشتراک هدایت امین ارسلا وزیر مشاور ارشد رئیس جمهور، عمر زاخیلوال وزیر مالیه، اشرف غنی احمد زی رئیس کمیسیون پروسه انتقال امنیتی، شماری از وزرای کابینه و نماینده های کشورهای کمک کننده و سازمانهای خیریه برگزار شد». منبع خبری فوق سخنان کوتاه «ارشد الوزرا» و دیگر اراکین دولت را که در جلسه «بین الوزارتی» راجع به «حکومتداری خوب» ارشاد فرموده اند، نقل قول کرده چنین می نویسد:

آقای احمد زی: «بازده ولایت در پنج هفته آینده تحت پوشش پروسه انتقال مسؤولیت از نیروهای خارجی به نیروهای امنیتی افغان قرار میگیرد... حکومتداری خوب برای کامیابی پروسه انتقال یک فرصت است... جامعه جهانی باید دولت افغانستان را در این راستا همکاری نماید».

آقای امین ارسلا: «حکومتداری خوب در کشور در تأمین امنیت، انکشاف اقتصادی و راه اندازی پروژه های انکشافی نقش مهم دارد... هرگاه در کشور حکومتداری خوب به وجود بیاید، آن وقت میتوانیم مانند دیگر کشورها، بسیار زود پیشرفت کنیم... مصمم هستیم برنامه منظم مدیریتی را بخاطر حکومتداری خوب به راه بیندازیم».

عمر زاخیلوال: «اگر در کشور حکومتداری خوب نداشته باشیم، پس نمیتوانیم که در کشور امنیت را تأمین نمایم، پروژه های بزرگ انکشافی را راه اندازی نمایم و در نتیجه نمی توانیم که اقتصاد کشور را بر پا استاده نمایم... حکومتداری مهمترین تقاضای مردم و حکومت است که دربرگیرنده تمام برنامه ها میباشد... دست آوردهای وزارت ها در کنفرانس بین المللی توکیو انعکاس داده میشود و همچنین بالای تعهد همکاری های دوامدار کشورهای جامعه جهانی نیز تأکید همه جانبه صورت میگیرد».

کشفیات این دولتمردان در مورد اهمیت «حکومتداری خوب» قابل تعجب است که بعد از ده سال حالا به این رمز مهم و حیاتی پی برده اند و میگویند که «بدون حکومتداری خوب نمیتوان کاری را به پیش برد». نمیدانم که در ک این موضوع چرا اینقدر وقت را گرفت که بعد از ده سال به کشف آن موفق شدند؟ اگر ده سال قبل از یک طفل روی سرک پرسیده میشد، عین جواب را میداد که امروز دولتمردان با نام و نشان ما آنرا بیان میکنند. در این ارتباط هرکس از خود می پرسد: در دولتی که در مجموع تا حلق در فساد اداری غرق است، چگونه میتوان موضوع انتقال مسؤلیت را از نیروهای خارجی به نیروهای امنیتی افغان مطرح ساخت و از آینده آن امیدوار بود؟ کدام دست آوردهای وزارت ها را میتوان به کنفرانس بین المللی توکیو انعکاس داد، در حالیکه اکثریت وزارتها نتوانسته اند نصف تخصیصیه های بودجوی خود را در سال گذشته مالی به مصرف برسانند؟

با توجه به گفته داکتر عزیز لودین رئیس عمومی اداره عالی مبارزه با فساد اداری: «قدم اول برای مبارزه جدی علیه پدیده فساد اداری، داشتن یک اراده سیاسی قوی برای از بین بردن فساد اداری بوده است... اما عدم جدیت لازم در تطبیق احکام قانون و بعضاً برخورد ترجیحی با مجرمین نیز مسأله بوده است که نمیتوان از آن چشم پوشی نمود. در حال حاضر اکثر انتقادات نیز از این ناحیه صورت میگیرد که چرا افرادی که فسادشان آشکار است، در داخل و خارج از چنگال قانون و محکمه افغانستان محفوظ میباشند... باید این اراده قوی در وجود مسؤلین سطوح بالایی نظام ما به وجود آید تا بپذیرند که هیچ کس نمی تواند بالاتر از قانون باشد... معافیت از مجازات، معافیت از تعقیب عدلی و قضائی باید خاتمه یابد... ولی متأسفانه در حال حاضر قانون فقط بالای افراد بی واسطه تطبیق میگردد و افراد فاسد زورمند با داشتن پشتوانه های سیاسی عملاً از تعقیب عدلی و قضائی مصئون و همچنان به غصب اموال عمومی و سوء استفاده از بیت المال مصروف اند...» (۲)

آقای امین ارسلان - «ارشد الوزرا» در روز جهانی مبارزه علیه فساد اداری خود به صراحت گفت که: «حکومت افغانستان مسؤلیت دارد تا برای حکومتداری سالم و مبارزه علیه فساد اداری باید ستراتیژی ها و پلانهای خوب و گامهای جدی بردارد، لیکن مهم این است که این پروگرامها و ستراتیژی ها چطور تطبیق می شوند؟» او اعتراف کرد که: «از جمله ۱۷۸ مملکت، کشور ما یک صد هفتاد و هفتمین هست، یعنی که صرف یک کشور از لحاظ فساد اداری از ما خرابتر است و آنهم سومالیا است که همه می دانید که حتی حکومت ندارد» (۳)

در این حال از این دولتمردان با فضل و کمال باید پرسید که شما گردانندگان اصلی و پر قدرت حکومت هستید، بناً مسؤلیت «حکومتداری خوب» مستقیماً وظیفه شما است، پس از کی میخواهید که اینکار را برای شما انجام دهد؟ اگر از عهده اینکار بدر آمده نمی توانید، پس بگذارید به کسانی که از عهده آن بدر شده میتوانند. شما در این ده سال نه تنها گامی بسوی حکومتداری خوب نگذاشته اید، بلکه هر روز وضع بدتر و بدتر از روز پیشتر میشود و شما هنوز هم همان «افسانه سرمگسک» را تکرار میکنید که در نتیجه ای آن هم خود، هم مردم و هم جامعه جهانی را سرگیجه ساخته اید تا راه فرار را بر قرار ترجیح دهند.

تا چه وقت شما وظیفه و مسؤلیت های خود را بدوش جامعه جهانی می اندازید و خود در «غندی خیر» به تماشای بدبختی های ملت نشسته و هر روز یک فرمان بدون اجرا صادر میکنید؟ تا چه وقت با تدویر کنفرانسهای بین المللی و بین الوزارتی با هزار حيله و نیرنگ از جامعه جهانی طالب حمایت پولی و مالی میگردید؟ جامعه جهانی به کدام امید با چنین حکومت غرق در فساد کمک کند؟ مسلم است که: حکومت «فاسد» مشخصاً معنی «حکومتداران فاسد» را افاده میکند، لذا ارشادات غیر مسؤولانه شما واپس به خود شما بر میگردد و بی کفایتی دستگاه شما را برملا می سازد.

مآخذ:

- 1 - گزارش خبری «تاند»، مورخ ۲۰ مارچ ۲۰۱۲، منتشره اخبار افغان جرمن آنلین
- 2 - بیانیه داکتر عزیز الله لودین به مناسبت روز جهانی مبارزه علیه فساد اداری، منتشره مجله فوق العاده «شفافیت»، مورخ ۹ دسمبر ۲۰۱۲، صفحه ۱۷ و ۱۸
- 3 - بیانیه هدایت امین ارسلان به مناسبت روز جهانی مبارزه علیه فساد اداری، منتشره مجله «شفافیت»، صفحه ۲۱ و ۲۲

پایان